

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 21100004

Ákvörðun nr. 47/2022

Þann 29. júní 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 47/2022.

Málsatvik

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu framsendi nefnd um eftirlit með lögreglu þann 14. október 2021, erindi [REDACTED] dags. 8. október 2021. Í erindinu gerir [REDACTED] athugasemdir við framkomu og starfsaðferðir starfsmanns Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu sem stöðvaði hana fyrir of hraðan akstur þann [REDACTED] maí 2021. [REDACTED] lýsir því í erindi sínu að lögreglumaðurinn hafi sett henni afarkosti um greiðslu sektarinnar á staðnum eða að eyða 10 dögum í fangelsi. Hann hafi þar með látið hjá líða að benda henni á þann kost að fá greiðsluseðil sendan heim til sín með 30 daga greiðslufrest eins og reglur kveða á um og þvingað hana til greiðslu sektarinnar á staðnum.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

2.

Meðfylgjandi erindinu dags. 14. október 2021 frá lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu voru tölvupóstsamskipti embættisins við kvartanda ásamt afriti af hraðamælingu. Embættið tekur fram í bréfinu að gögn málsins hafi verið tryggð og muni verða send nefndinni innan tíðar.

Embættið framsendi nefndinni frekari tölvupóstsamskipti milli embættisins og kvartanda 7. og 8. nóvember sl. þar sem kemur meðal annars fram að ekki væru til upptökur úr búkmyndavélum af afskiptunum.

Nefndin óskaði eftir frekari gögnum þann 15. júní sl., þar sem engar skýrslur höfðu borist henni vegna málsins. Þann 22. júní fékk afhentar skýrslur málsins ásamt upptöku úr búkmyndavél lögreglumannsins á vettvangi sem sýnir þó aðeins hluta afskiptanna. Þó má heyra á henni að [REDACTED] var aðeins gefinn kostur á því að greiða á staðnum eða „you need to pay on the spot“.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að meintri rangri upplýsingagjöf og þvingun til greiðslu sektar.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, fær nefnd um eftirlit með lögreglu ekki séð að starfsaðferðir lögreglu á vettvangi hafi verið aðfinnsluverðar. Engu að síður telur nefnd um eftirlit með lögreglu að tilefni kunni að vera til af hálfu Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu að taka málið til skoðunar vegna eftirfarandi:

- a) Nefndin telur óheppilegt að upptakan hafi aðeins borist nefndinni þegar kallað var eftir frekari gögnum þrátt fyrir að embættið hafi í tvígang framsent gögn vegna málsins.
- b) Nefndin telur það aðfinnsluvert að aðeins hluti afskiptanna sé til á upptöku.
- c) Nefndin gerir alvarlegar athugasemdir við að kvartanda hafi ranglega verið tjáð að engar upptökur væru til af afskiptunum.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] [REDACTED] er sent Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu til þóknanlegrar meðferðar.

Reykjavík, 29. júní 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

Skúli Þór Gunnsteinsson (Jun 30, 2022 08:42 GMT)

Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður

Kristin Edwald

Kristín Edwald

Þorbjörg I Jónsdóttir

Þorbjörg I. Jónsdóttir

Signature: Þorbjörg I Jónsdóttir

Þorbjörg I. Jónsdóttir (Jul 5, 2022 14:41 GMT)

Signature: Kristín Edwald

Kristín Edwald (Jul 5, 2022 07:10 GMT)